

REDOVISNING AV ANGREPP PÅ BOSTÄDER 15 MAJ - 31 AUGUSTI 2003 I LINKÖPING

**Visa att du är hemma
Goda vänner och trogna grannar
hjälp dig att lura tjuven**

2002-ÅRS SIFFROR INOM PARENTES

INBROTT I VILLOR:	28 (28)
FÖRSÖK TILL INBROTT I VILLOR:	4 (4)
GRANNSAMVERKANSOMRÅDEN:	82 (82)
INBROTT I GRANNSAMVERKANSOMRÅDEN:	16 (10)

INBROTT I LÄGENHETER: 16 (27)

FÖRSÖK TILL INBROTT I LÄGENHETER: 3 (3)

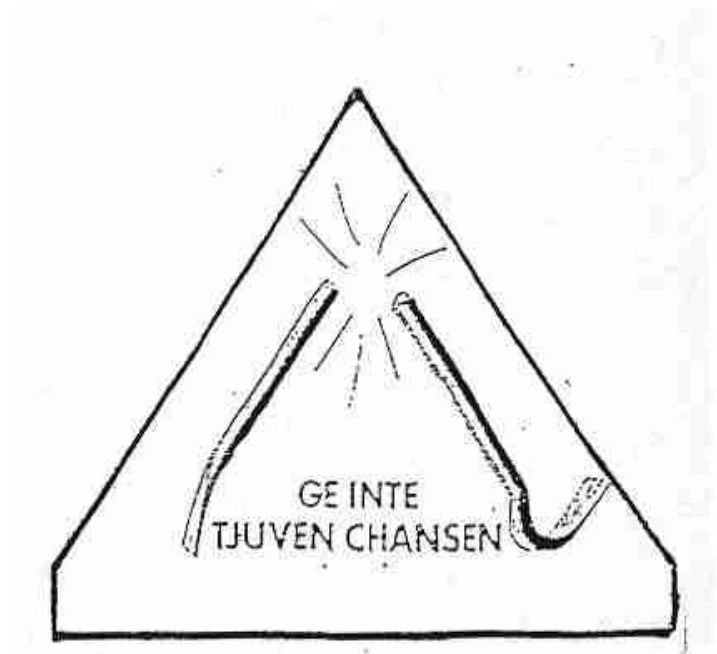
SKYDDA DIN EGENDOM

Märk Dina saker.

Fotografera, Videofilma.

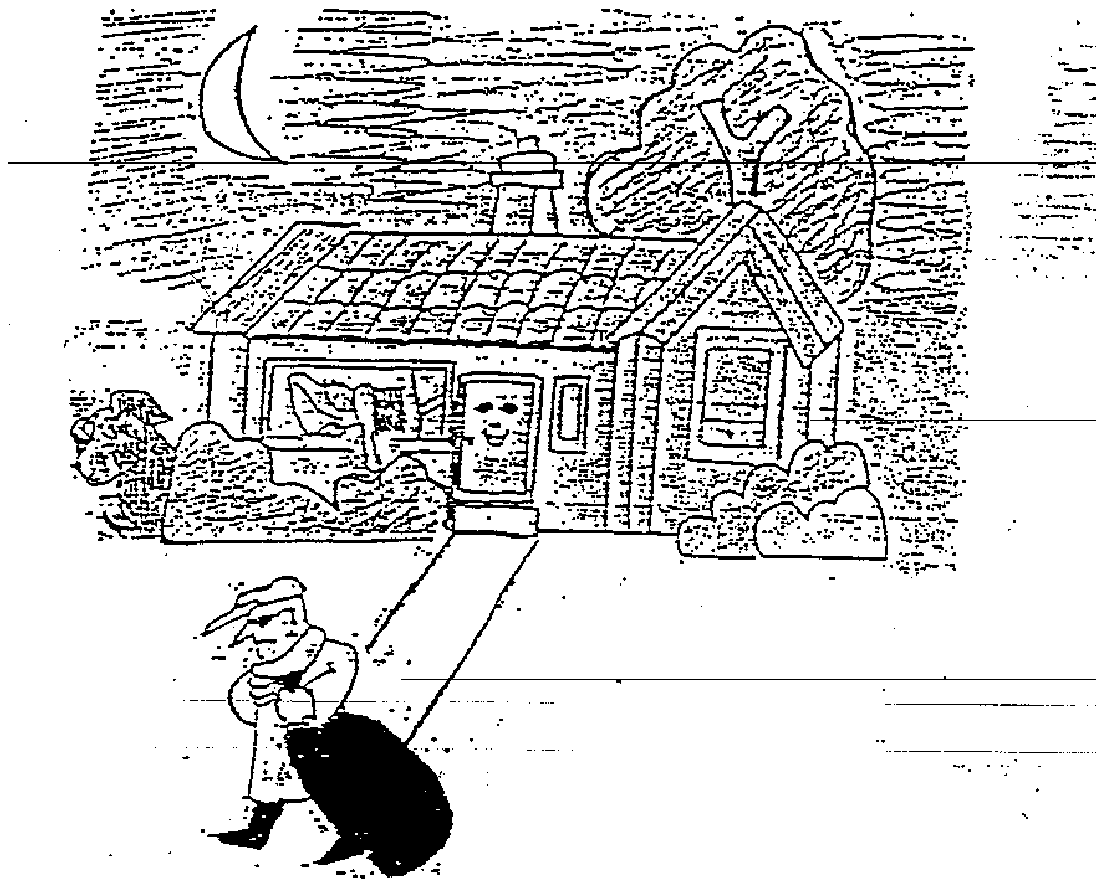
Gör en förteckning över värdefulla saker.

BROTT KAN FÖREBYGGAS

Hjälp till att förhindra brott.
Se till att du har godkända lås och slutbleck.
Ordna så att ditt brevinkast inte annonserar
att du är borta.
Lär känna dina grannar.
Hjälps åt!

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT I VILLOR:

FÖNSTER: 24 (21)

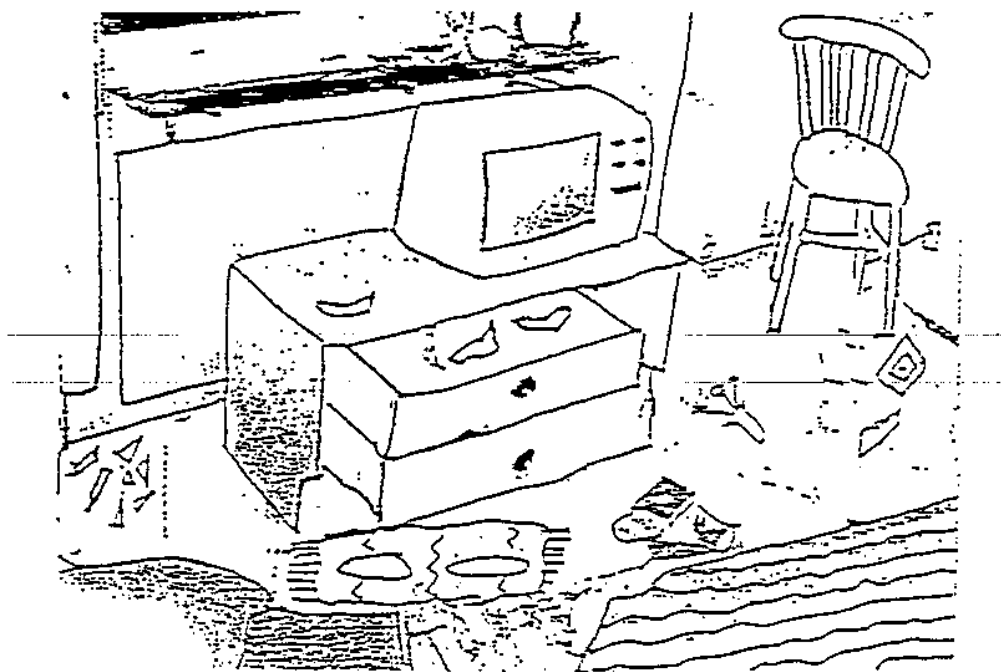
ALTANDÖRR: 4 (5)

OKÄNT: 2 (1)

KÄLLARDÖRR: 1 (4)

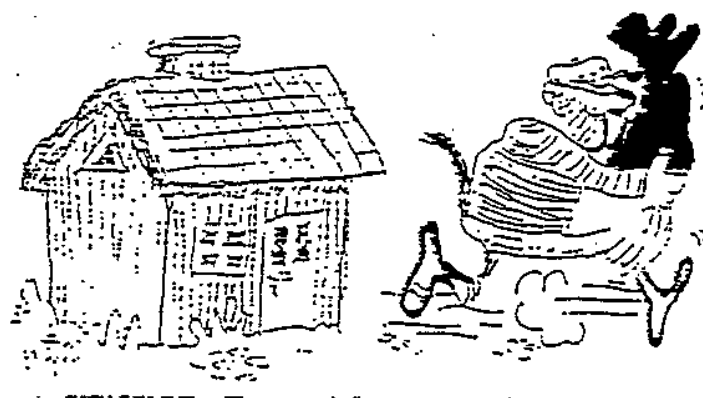
NYCKEL: 1 (0)

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT I LÄGENHETER:

YTTERDÖRR:	10	(4)
FÖNSTER:	3	(14)
OKÄNT:	3	(4)
NYCKEL:	2	(0)
BALKONGDÖRR:	1	(7)

GEOGRAFISK PLACERING AV VILLOR:

VILLOR PÅ LANDET:	6	(6)
BERG:	5	(0)
EKHOLMEN:	3	(1)
LINGHEM:	3	(1)
HJULSBRO:	3	(0)
RYD:	2	(1)
SKONBERGA:	2	(0)
BARHÄLL:	1	(2)
JOHANNELUND:	1	(2)
SLAKA:	1	(2)
TORNHAGEN:	1	(2)
HEJDEGÅRDEN:	1	(1)
LJUNGSBRO:	1	(0)
SKEDA:	1	(0)
TALLBODA:	1	(0)

GEOGRAFISK PLACERING AV LÄGENHETER:

JOHANNELUND:	3	(1)
RYD:	2	(8)
CITY:	2	(6)
BERGA:	2	(0)
SKÄGGETORP:	2	(0)
TANNEFORS:	2	(0)
VALLA:	2	(0)
VASASTADEN:	2	(0)
HEJDEGÅRDEN:	1	(1)
TORNHAGEN:	1	(0)

ÖVERGRIPANDE STATISTIK FÖR PERIODEN 15 MAJ – 31 AUGUSTI

Villor i hela länet	2003: 146	2002: 98
Lägenheter i hela länet	2003: 68	2002: 78
Villor i Linköping	2003: 32	2002: 32
Lägenheter i Linköping	2003: 19	2002: 30
Villor i Norrköping	2003: 27	2002: 27
Lägenheter i Norrköping	2003: 30	2002: 24
Villor i Motala	2003: 38	2002: 15
Lägenheter i Motala	2003: 10	2002: 2
Villor i Mjölby	2003: 15	2002: 4
Lägenheter i Mjölby	2003: 5	2002: 10

Statistiken avser angrepp på bostäder i respektive kommun.

SAMMANFATTNING.

Angrepp på bostäder = fullbordade inbrott samt försök till inbrott.

I Linköpings kommun är c:a 13000 villor organiserade enligt Grannsamverkan mot Skador. Bland dessa villor har det varit 16 angrepp.

I villor är det vanligaste angreppssättet fönstervägen på villans insynsskyddade del (24). Vid lägenheter är det mer naturligt att angreppet sker via ytterdörrar (10).

Det är viktigt att man har insikt om hur inbrottstjuvar går till väga och vidta brottsförebyggande åtgärder. Att helt förhindra ett bostadsinbrott går inte. Däremot förlänger man tiden för ett inbrott genom att ha en bra teknisk lösning på bostadens skalskydd. Upptäcktsrisken ökar för tjuven. Det är av den anledningen inte tillfyllest med enbart ett bra lås i entrédörren. Ska man ha ett bra skalskydd ska detta vara runt om på bostaden. I alltför stor utsträckning monteras ett stabilt inbrottskydd på entrédörren men man glömmer bort de mera inbrottskänsliga delarna av ren okunnighet hur tjuvarna går till väga (altan/balkongdörr och fönster).

För att ett inbrott ska uppstå krävs tre kriterier enligt forskningen: Motiverad gärningsman, attraktivt objekt samt vinning av något slag. När det gäller inbrott är det i första hand ekonomisk vinning som avses. För att inte göra bostaden till ett attraktivt objekt kan man själv göra mycket i det förebyggande (tekniska lösningar, miljödesign mm.).

Fördelningen av angrepp på bostäder är i år (32 villor och 19 lägenheter). Förra året var det betydligt jämnare fördelning.

Den geografiska placeringen på sommarens angrepp på villor är spridd. De flesta angreppen är på villor som ligger ensligt utanför tätorter (6). I tätorten Linköping har Berga haft flest angrepp(5).

Angreppen på lägenheter har haft stor spridning. Inget bostadsområde har varit speciellt utsatt. Däremot har området City varit lugnt angående lägenhetsinbrott (2) i jämförelse med tidigare år.

CITY= området, som begränsas av Hamngatan, Järnvägsgatan, Järnvägsavenyn, Vasavägen, Östgötagatan, Kaserngatan, T1, Djurgårdsgatan, Lasarettsgatan, S:t Larsgatan, Hamngatan.

City-begreppet avser endast redovisningen av bostadsinbrott och skall ej förväxlas med det geografiska området för city i andra sammanhang.

Utöver de vanligaste sakerna, som stjäls vid bostadsinbrott (kontanter, smycken) har även mobiltelefoner och datautrustning blivit stöldbegärligt. Därför är det viktigt att bärbara datorer förvaras på sådant sätt att de inte med lätthet kan stjälas. Ha ej heller datautrustning väl synlig utifrån. Låt inte mobiltelefoner ligga framme.

Mobiltelefoner har blivit stöldbegärliga överhuvud taget. Vid exempelvis bilinbrott är det ofta mobiltelefonen som är anledningen till bilinbrottet. Lämna inte mobiltelefonen i bilen. Tänk på att det inte är bilen som är intressant för tjuven utan det som finns inne i bilen. Töm bilen själv innan någon annan gör det.

Om tjuven inte får något tillfälle anser han sig hederlig (Talmud).

HISTORIK

I Linköpings kommun bedrivs en aktivitet för att förebygga inbrott, bränder och vattenskadorna i bostäder. Aktiviteten heter Grannsamverkan mot Skador och genomförs i samverkan mellan Östgöta Brandstodsbolag, Polismyndigheten i Östergötlands län, Räddningstjänsten och Linköpings Villaägareförening. Aktiviteten initierades av en enskild villaägare 1985 i bostadsområdet Ryd och har utvecklats så att idag är Linköping ledande i landet angående grannsamverkan. På många platser i landet har grannsamverkansprojekt initierats enligt linköpingsmodellen. I Norrköping finns 18 grannsamverkansområden samt även i andra orter i Östergötland som exempelvis Motala, Mjölby, Finspång, Klockrike och Strålsnäs. Aktiviteten går ut på att grannar utövar tillsyn över sina bostäder då de boende inte är hemma samt att vara allmänt uppmärksammade på olika företeelser så att människor som bor och vistas i ett bostadsområde kan känna sig trygga.

I Linköping finns 82 organiserade villaområden, som täcker c:a 13000 hushåll. Några grannsamverkansområden finns också i lägenhetsboende (framförallt i bostadsrätter).

Sedan starten har det individuella säkerhetstänkandet blivit betydligt bättre vilket inneburit att framförallt villor har ett bättre skalskydd idag än tidigare. De boende har på ett bättre sätt skaffat sig insikt om hur skalskyddet ska utformas och genom information erhållit kunskap om hur den traditionelle inbrottstjuven agerar vid ett bostadsinbrott.

Byggnormerna är bättre idag, vilket också bidragit till att branschen känner sitt brottsförebyggande ansvar. Önskvärt vore att brottsförebyggande aspekter tillvaratas vid planering och projektering av bostäder för att skapa trygga miljöer.

Detta gäller även i de yttre miljöerna för belysningar, gång- och cykeltunnlars utformning samt hur planteringar och buskage sköts invid och omkring fastigheter så att de inte växer upp utan beskärningar.

Genom internationella studier och forskning har klarlagts att den fysiska närmiljön påverkar brottslighet preventivt och de som bor och vistas i bostadsområden känner större trygghet. I bostadsområden där bra belysningar finns vid gång- och cykelvägar, tunnlar, parkeringsplatser mm samt att buskage och häckar ansas efter behov kallas för **miljödesign** vilket är ett förhållandevis nytt begrepp. Även vid planering och projektering av nybyggnation bör miljödesign beaktas.

I andra länder har man en bredare syn på det brottsförebyggande arbetet genom att polis och arkitekter/motsvarande samverkar i planeringen av bostäder vid ny- och ombyggnation. (Bl.a. Storbritannien, Kanada och Danmark).

Fastighetsbolag, lokala hyresgäst- och villaägareföreningar har ett ansvar att samverka för att skapa trygga miljöer i boendet.

FÖREBYGGANDE

Det går inte att helt skydda sig från ett bostadsinbrott men den enskilde kan göra en rad olika saker för att försvåra för en tjuv att bryta sig in. I det avseendet har naturligtvis bra lås och larm sin del i brottsförebyggande arbetet men minst lika viktigt är att ha bra kontakt med grannar så att de vet när man är borta och hjälpa till med tillsyn samt att fritt spela med fantasin genom att vidta åtgärder så att bostaden ska ge intryck av att de boende är hemma.

När ett inbrott inträffar är det bra om inventarier är dokumenterade genom märkning eller fotografering. Det är inte endast efter inbrott det kan vara till hjälp utan även vid en brand.

Här följer några enkla råd för att förebygga bostadsinbrott:

- Ta in posten.
- Timer för belysning, persienner och radio.
- En bil som oregelbundet parkeras på uppfarten till bostaden.
- Grannar som lägger avfall i soptunnan.
- Ändra på persienner efter rådande väderlek.
- Klippa gräs.
- Skotta snö.
- Hänga ut tvätt ibland.

- Bra lås.
- Larm.
- Tillsyn av grannar

Om någon vattnar växterna inomhus är det viktigt att den personen går runt inne i bostaden för att kontrollera att allt är i sin ordning, även avseende vattenskador.

Bryt anonymiteten och skapa på så sätt bra kontakt med grannar. Det minskar sannolikt brottsligheten och ökar tryggheten i ett bostadsområde. Den sociala kontrollen blir bättre om vuxna kan säga till barn och ungdomar som gör något orätt utan att föräldrar i förekommande fall retar sig på andra vuxna som tillrättavisar barn/ungdomar. Det skapar större självkontroll och rättsmedvetenhet hos barn och ungdomar vilket är en stor avsaknad av idag. Man ska också ha stor respekt för de grannar som inte vill engagera sig i Grannsamverkan mot Skador eller liknande utan vill vara för sig själva.

Det är viktigt att företrädare för bostadsområden har insikten om att det inte är brottsförebyggande att av ekonomiska skäl göra indragningar på aktiviteter som får till följd att ett bostadsområde ser misskött ut som exempelvis snöröjning, gräsklippning, rensning av ogräs, oklippta häckar och buskage, låta papper och annat skräp ligga kvar mm. Detta inger ett intryck av acceptans till att toleransen på ordning och reda ändras vilket kan få till följd att ett sådant område kan få växande problem med klotter, skadegörelse och annan brottslighet samt ordningsstörningar. Sträva alltid efter att det ska se snyggt och välskött ut i ett bostadsområde. Forskning visar att om det inte sköts på ett bra sätt i den fysiska närmiljön kan det få negativa konsekvenser.

I kommunens bostadsområden som är involverade i trygghetsarbetet har den yttre miljön väsentligt förbättrats genom att belysningar, buskage och annan vegetation anpassats efter trygghetsbehoven. De boende själva har genom olika trygghetsgrupper i samverkan med fastighetsbolagen gjort att miljöerna blivit bättre. Det är mycket viktigt att de boende engagerar sig med att skapa trygga miljöer i ett bostadsområde. I detta arbete kan också barn och ungdomar engageras så att även de känner delaktigheten. Tyvärr glöms denna viktiga målgrupp oftast bort. En vanlig syn är att när städdagar/motsvarande genomförs i ett bostadsområde är det enbart vuxna som medverkar.

EXEMPEL FRÅN SOMMAREN 2003

- Dagtid. En grannfru utövade tillsyn av en intilliggande villa och vattnade blommorna i huset. Vid ett tillfälle var hon inne i grannhuset och vattnade. Hon lämnade sin egen villa olåst under besöket hos grannen. När hon

återkom hem hade tjuven varit inne i hennes villa och tillgripit smyckeskrinet som vid tillfället stod på en stol i köket. Skrinet innehöll smycken för 4800:-.

- Kl. 02.00 vaknade de boende av att ytterdörren stängdes med en smäll. De gick upp men såg inget misstänkt utan lade sig igen. På morgonen upptäcktes att en handväska i hallen var borta innehållande bla. Plånbok med 400:-, mobiltelefon, nyckelknippa med 15 nycklar, ID-handlingar samt ett flertal betalkort. Ingen åverkan på ytterdörren.
- De boende var bortresta några dagar. Ett fönster stod uppställt för ventilation. När de kom hem saknades datoranläggning och en mobiltelefon. Det aktuella fönstret stod nu helt öppet. Gardinstången var böjd vilket kunde tyda på att tjuven haft den som hjälp att komma in i bostaden
- De boende var borta i c:a två timmar på senare delen av eftermiddagen. Två fönster uppställda för ventilation. När de kom hem hade tjuven varit inne och tillgripit mobiltelefon, nycklar spritflaskor, ryggsäck och pass.
- En kvinna var ensam hemma. När hon lade sig på kvällen ställde hon upp sovrumsfönstret helt utan att haka upp det. Hon vaknade vid kl. 03.00-tiden att det smäll till från fönstret. Hon trodde att en vindpust orsakat oväsendet. Hon gick upp och hakade fast fönstret. När hon lade sig upptäckte hon att plånbok och mobiltelefon var borta från nattduksbordet där hon lade dem när hon gick till sängs. Gräs fanns också på fönsterblecket och på golvet fram till sängen. Det kom sannolikt från den nyslagna gräsmattan. Någon obehörig hade varit inne och tagit sakerna när hon sov och vaknade när tjuven lämnade bostaden.
- De boende lämnade bostaden c:a 15 minuter dagtid. Altandörren stod helt öppen för ventilation. När de kom tillbaka saknades plånbok och mobiltelefon som tidigare legat i köket. Sannolikt hade tjuven sett när bostaden lämnades.
- En äldre man (över 70 år) satt och såg på TV i vardagsrummet. Han hade ställt upp sovrumsfönstret helt för ventilation inför sänggåendet och stängt dörren till sovrummet. När han skulle gå och lägga sig saknades hans plånbok och en tång som tidigare låg på en byrå i sovrummet.

SLUTORD

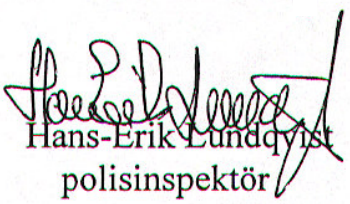
Alltför många förtränger risken för att bli utsatt för ett bostadsinbrott: "Det händer aldrig mig." Efter ett bostadsinbrott är det vanligt att de drabbade förser bostaden med ordentliga lås eller larm istället för att installera detta innan brottet. Tillfället gör tjuven är ett vedertaget begrepp som mycket väl stämmer in på verkligheten. Det är av den anledningen viktigt att bostadens dörrar och fönster låses även om den lämnas en kortare stund. Många bostadsinbrott begås på dagtid och inte alltför sällan beroende på slarv från de boendes sida genom att bostaden lämnas med fönster eller dörrar uppställda för ventilation.

Medborgargarden har polisen alltid tagit avstånd från på grund av att de kan generera till kriminella handlingar (våld) i överambition att skydda ett bostadsområde för brott och ordningsstörningar. Grundtanken med Grannsamverkan mot Skador är att bry sig om varandra och på så sätt skapa större trygghet i området vilket gör att Grannsamverkan mot Skador inte på något sätt kopplas till begreppet medborgargarde.

EN KAN INTE GÖRA ALLT
ALLA KAN GÖRA NÅGOT
TILLSAMMANS KAN VI GÖRA MYCKET

(Citat från Rikspolisstyrelsens manifest Rakt på Brottsligheten).

Hans-Erik Lundqvist
Polisinspektör

Hans-Erik Lundqvist
polisinspektör